

Metodicka achal'aripena kijo sčitaco formularis vaš le bešutnengero zgiñipen typos A levelis 2

Le akanutne ačhibnaskero than

Le akanutne bešibnaskero than hin:

Paš **o nevesulo čhavo**, o than, kaj akana bešen leskeri daj;

Paš **o čhavo andro striedavo parvariben**, o than, kaj o čhavo predživel o nekhbareder kotor leskere časostar. Te o čhavo predživel kije soduj famel'iji stejno časos, hin kada o than, kaj akana bešel e famel'ija, kaj o čhavo ačhelas andro rozhodujuco časos le zgiñipnastar (1. januaris 2021).

Paš **o školakos pre zakladno abo maškarutni škola**, la famel'ijakero bešiben (na dikhel pes pre kada, kaj but o školakos visa'ol andre la famel'ijakero bešiben).

Paš **o študentos pre uči škola, so bešel avrether le kheribnastar**, hin kada o internatos, o študentsko kheriben, prenajato bitos abo aver than.

Paš **o študentos pre uči škola andre cudzini**, o priperibnaskero štatus;

Paš **o dženo, so kerel but'i u so časoste, kana kerel but'i, bešel avrether le kheribnastar** u visa'ol pravidelnones khere, la famel'ijakero bešiben;

Paš **o dženo, so kerel but'i andre cudzini**, so avle pale andre la famel'ijakero than, minimalnones o priperibnaskero štatus;

paš **o priperibnaskero le ozbrojenone zorendar (šinguno abo slugadžis), so dživel andre kasarňa abo slugadžiko taboris, la famel'ijakero bešiben abo aver than, kaj jov predživel nekhbuter časos, kana peske oddichñinel tel o d'ives.**

Paš **o bešindo andro institucijonalno zarjad'eñis**, (phenas kher vaš o socialna službi, zarjad'eñis vaš le seniorenge, kheriben pre jepaš drom ...) o than, kaj hin o priperibnaskero zarjad'eñis.

Paš **o dženo bije kheriben**, le zgiñipnaskero than.

Supisno čislos

O supisno čislos hin o jed'inečno čislos vaš o kher andre sako gav/foros (označimen ka'la farbaha).

Orientačno čislos

O orientačno čislos hin o jed'inečno čislos andre jekh ul'ica andro gava/fori le ul'ičnone sistemoha (označimen lo'la farbaha).

Le bitoskero čislos

Le bitoskero čislos hin o čiselno udajos, so hin pisimen pre le vlastnictvoskero l'il vaš o bitova the famel'ijakera khera, polifunkčna, prevadzkoava the aver budovi. Le bitoskero čislos tumen arakhena avri, te tumen džanen o atresis the o nav le majit'e'iskere bitoskero pre sera zbgis.skgeodesy.sk.

Ačhiben andre cudzini the o berš, kana av'lan andro them le beršendar 1980

O biačhavindo ačhiben hin le bešindeskero ačhiben avri la phuvatar la Slovenskona republikakera biačhavindos dureder sar 12 čhon. **O ačhiben andre Čechiko republika anglo 1. januaris 1993 pes na l'ikerel sar ačhiben andre cudzini.**

Relaciji maškar la domacnost'akere členi

O relaciji maškar o členi andre domacnost'a phenen avri pal e famel'ijakeri abo aver relacija kijo dženo abo džene, so dživen Tumenca andre jekh bitos kijo 1. januaris 2021 andro than, kaj Tumen akana bešen. O calo phučiben čalavel o akanutno bešiben, so šaj, a'le na musaj te jel jednako sar o permanentno bešiben (avka sar andro phučiben č. 1). Keren pes avri tiž o navlastna priperibnaskere la famel'ijatar, te Tumen lenca dživen andre jekh domacnost'a (daj, dad, čhavo, čhaj). Te Tumen dživenas le čhavenca the / abo le čhaskere/la čhakere čhavenca, pisinen lengero gin.

Famel'ijakero statutos

O famel'ijakero statutos phenel avri e juridicko relacija platno andre Slovensko republika, so džal pal e vera (manželstvos) (nasolachardo/nasolachard'i, solachardo/solachard'i, roz'lidžado/roz'lidžad'i, phivlo/phiv'li).

Keci džide čhave u'ile

Genen Tumen andre le džidesule čhavengero gin sako čhavo ulo anglo 1. januaris 2021. O udaja pes arakhen avri paš e rom'ni the paš o rom. Bičhavengeri rom'ni abo bičhavengero rom pisinela „0“.

Najučeder dochudlo sikhad'ipen

Pisinen o najučeder levelis le sikhad'ipnaskero, so Tumen bachtales agorard'an kijo 1. januaris 2021 the chudnan o priperibnaskero doklados, hoj Tumen absolvind'an. Tumen phenen pale pro phučiben, te Tumare berša hine choča 15 berš.

But'ipen

Pisinen konkretnones, savi but'i Tumen keren kijo 1. januaris 2021. Tumen odphenen pre kada phučiben, te Tumen kijo 1. januaris 2021 sanas bu'akerodženo, bu'akero dochodcas, dže'ni/dženo pre dakeri/dadeskeri dovolenka u Tumaro bu'akero pomeros ter'dolas. Te Tumende hin buter sar jekh but'ipen, irinen o but'ipen, andre savo Tumen tel o bu'akero kurko kerena but'i buter ori, pripadnones o but'ipen, so hin Tumende olestar učeder pot'i'niiben.

O than, kaj Tumen keren but'i

Te Tumen but čerinkeren o than, kaj Tumen keren but'i (phenas, te Tumen san bu'akero dženo pre stavba) abo te Tumen keren but'i andro transportos, irinen **o than, kaj Tumen keren but'i bije atresis**. Te o than, kaj Tumen keren but'i, hin andre cudzini, le štatoskero nav.

Transportos andre but'i abo andre škola

Pisinel pes e periodicita, sar Tumen phirkeren andro but'ipen abo andre škola andal o than, kaj Tumen akana ačhen. Ten Tumen keren but'i pre 12-orengere but'akere smeni (charno, baro kurko), pisinen avreder sar sako d'ives.

O sposobos le transportoskero andre but'i abo andre škola

O sposobos le transportoskero andre but'i abo andre škola hin o udajos pal kada, savo hin tumaro nekhbuter chasňardo sposobos le transportoskero. Te Tumen chasňaren buter sposobi, sar Tumen dromaren andro but'ipen abo andre škola, irinen jekh sposobos, sar Tumen tumen transportinen, so Tumen chasňaren tel o najd'ind'ardeder kotor le dromestar.

Narodnost'a

E narodnost'a hin Tumaro priperiben kijo k narodos abo etnicko skupina. Kana pes kidel avri e narodnost'a, na rozginel pal kada štatno themutňiben, dakeri čhib añi e čhib, so Tumen najbuter chasňaren.

Te Tumen sikhavena e možnost'a „aver“, pisinen e narodnost'a laveha. Te Tumen hin relacija kije aver narodnost'a, Tumen šaj kada pisinen andro telephučiben.

Te la da the le dades hin aver narodnost'a, pisinena e daj the o dad le čhavoreskeri narodnost'a avka, sar pes jekhetane dovakerde. Jon tiž šaj anen e relacija kije aver narodnost'a andro nasledno telephučiben.

Dakeri čhib

E dakeri čhib hin e čhib, so laha Tumenca nekhbuter vakerenas khere, kana Tumen sanas čhavo/čhaj. Te Tumenca vakerenas khere, kana Tumen sanas cikno čhavoro, butere čhibenca, irinen Tumen jekh čhib, so laha Tumenca vakerenas nekhbuter Tumari daj (pripadnones o dad, aver dženo la famel'ijatar abo aver dženo bije famel'ijakeri relacija). Pal kada Tumen šaj rozginen korkoro. Te Tumen kidenavri **aver** možnost'a, pisinen e dakeri čhib laveha.

Nabožensko avripheniben (vyznanie)

O nabožensko avripheniben (vyznanie) znameñinel tumari relacija kije cirkva, nabožensko societa, naboženstvos, abo členstvos andre cirkva abo nabožensko societa abo participacija pro nabožensko dživipen.

O nabožensko avripheniben (vyznanie) le čhavengero dži 15 berš pes pisinel pal la dakero the le dadeskero avripheniben, avka sar pes e daj the o dad dovakerena.